

Változások és kihívások

Ma kezdődik a 2019-2020-as iskolai tanév

• Több mint 2,8 millió óvodásnak és iskolásnak kezdődik el ma a tanítás. Az új tanév változásokat és kihívásokat egyaránt rejteget: például a megszokottól hamarabb zárul az első félév, de a vizsgázó nyolcadikosokat is érhetik meglepetések. Abban viszont mindenki egyetért, hogy idén is a bizonytalanság a legnagyobb kihívás a tanügyben.

SZÁSZ CS. EMESE

2 824 594 óvodás és iskolás kezd el ma a 2019–2020-as tanévet, őket összesen 215 289 pedagógus oktatja majd – derül ki a szaktárca közleményéből. Az új tanév 35 tanítási hétből áll majd. Egy nagy változás az előző évekhez képest, hogy az első félév jóval hamarabb ér véget, nem január végén, mint azt megszokhattuk, hanem már karácsony előtt. Vagyis szeptember 9-én kezdődik és december 20-áig tart az első félév, a második pedig 2020. január 13-án kezdődik és június 12-én ér véget.

Vakációk időpontja

A téli vakáció 2019. december 21. és 2020. január 12. között tart, a tavaszi szünidő 2020. április 4–21. közé esik, a nyári pedig 2020. június 13-án kezdődik. Továbbá az elemi osztályok tanulói, illetve az óvodások vakáción lesznek még idén október 26. és november 3. között. A tizenkettedike-

A téli vakáció 2019. december 21. és 2020. január 12. között tart, a tavaszi szünidő 2020. április 4–21. közé esik
▼ KORÁBBI FELVÉTEL: BARABÁS ÁKOS

seknek 2020. május 29-én ér véget a tanév, a nyolcadikosoknak pedig június 5-e lesz az utolsó tanítási nap. Szintén az idei tanév nagy – és hirtelen jött – újdonsága, hogy a 2020–2021-es tanévtől csak azok a nyolcadikat végzett diákok tanulhatnak tovább líceumi osztályban, akik részt vettek a képességfelmérő vizsgán és felvételi jegyük minden tantárgyból eléri legalább az 5-öst.

A bizonytalanságtól tartva

Maros megye a harmadik olyan megye az országban, ahol a legtöbb tanintézmény működik: a 609 tanintézet 808 épületében mintegy 80 ezer diák kezd meg ma a tanévet. Demeter Levente Hargita megyei megbízott főtanfelügyelőtől megtudtuk, hogy Hargita megyében 50 711 gyerek kezd meg a tanévet, közülük 43 069-en (84,9 százalék) magyar nyelvű oktatásban. A főtanfelügyelő a

Székelyhonnak kifejtette, viszonylag jó körülmények között kezdik meg az oktatást, az új tanév nagy kihívásai pedig ezután derülnek ki majd. „A legnagyobb kihívás minden évben a fejletlen törvénykezés, amikor egy rendelettel a feje tetejére állítanak dolgozat a teljes tanügyben” – fogalmazott.

A szakoktatás rangjának visszaadása

A mindenkor bizonytalanság a legnagyobb kihívás idén is – vélekedik az új tanév előtt Csíky Csengele, a Magyar Szülők Szövetségének elnöke, rámutatva, hogy mivel az idei tanévben választások is lesznek, még inkább kétséges minden. „A szinte már megszokott bizonytalanságon kívül sajátmagunk, közösségünk tekintetében az egyetlen lehetőség, hogy mindenki a legnagyobb szakmai tudással és szeretettel végezze a dolgát, szem előtt tartva, hogy van egy közös cél,

hogy végre felállítunk egy egységes jövőképet, és azt gyakorlatba is ültetjük. Hiába várjuk azt, hogy ezekben a bizonytalan évtizedekben bármi is rendszerszinten történjen. Oda kell tennie magát a pedagógus-, diák- és szülői közösségnek egyaránt, és hosszú távban kell gondolkodni” – fogalmazott Csíky Csengele. A szövetségi elnök példaként említette, hogy az a sokak szerint megosztó törvény is, melynek alapján csak azok a nyolcadikat végzett diákok jelentkezhetnek gimnáziumi osztályba, akik minden tantárgyból megérték legalább az ötöst, inkább egy jövőbe mutató rendelkezés, ami azt jelenti, hogy nem kell mindenkinek gimnáziumi osztályba járnia, majd érettségiznie és egyetemre mennie, ez pusztán egy divat, miközben az országban hatalmas a munkaerőhiány és sehol nem találunk szakmunkást. „Országos szinten hatalmas törekvések vannak arra, hogy a szakoktatást helyreállítsák,

Gyászszalagos tiltakozás

Arra biztatja az iskolásokat, a szülőket és a tanárokat a Tanulók Országos Tanácsa, hogy fekete karszalag viselésével tiltakozzanak a tanévnyitón az ellen a miniszteri rendelet ellen, amely szerint jövő évtől csak azok a diákok vehetnek részt a líceumi helyekért folyó versenyben, akiknek a felvételijegye legalább ötös – írja az Agerpres hírügynökség. Vasárnapi közleményében a szervezet hangsúlyozza, meg akarják kongatni a vészharangot a tanügyben alkalmazott „idejétmúlt praktikák” miatt, amelyek hátterében – írják – a politikusok önös érdekei húzódnak, nem a tanulók valós szükségletei. A miniszteri rendelet kapcsán a közlemény rámutat, az csak ráerősít arra a közvélekedésre, miszerint a szakiskola a rendszer „személtreakója”. Breaz ügyvivő miniszter által kiadott, a Hivatalos Közlönyben csütörtökön megjelent rendelet értelmében a 2020–2021-es tanévtől csak azok a nyolcadikat végzett diákok tanulhatnak tovább líceumi osztályban, akik részt vettek a képességfelmérő vizsgán, és a felvételijegyük legalább ötös.

újra bevezessék, közben megadva a kellő rangját és súlyát is. Ez a tanév nekünk, a Magyar Szülők Szövetségének arról is szól, hogy a pályaválasztást elkezdjük bevinni az iskolákba, szakmákat, mesterségeket mutatunk meg a diákoknak, minél többet és minél szélesebb körben, hogy aztán ne azért felvételizzen matematikázikára, mert a környezetében ez a divat, hanem menjen mondjuk autószerelőnek, mert érdekli, és elhiszi, hogy meg is tud majd élni a mesterségéből” – sorolta nem is a tanév, hanem az elkövetkezendő évek egyik nagy oktatási kihívását a szülői szövetség elnöke.

JEGYZET

OLÁH-GÁL ELVIRA

Szakiskolával fenyegetnek

Ha nem tanulsz, fiam, paraszt lesz belőled! Ezt a mondást a falvak kommunista átalakulásának korában ültették el a fejekbe, akkor, amikor kialakult a falusi gazdálkodó átnevezése dolgozó paraszttá. A hagyományos székely társadalomban, ha már talpalatnyi földje volt, gazdának nevezték a földműves embert. Gazdasága hozzátartozott az „élet”-hez, állatállományát „jószág”-nak nevezte. A székely közösség kitermelte a mesterembert, nem csak magának, erről tanúskodnak azok az ácsok, kőfaragók, építőmesterek, akik messzi tájakra mentek dolgozni és tudásukat gyarapí-

tani. Ha csak a csíki ipartestület történetébe tekintünk bele, megelégedéssel nyugtázhatjuk, hogy egy székelyföldi kisvárosban mekkora tekintélye volt a mesterségnek – legyen az szabó, szűcs, asztalos vagy bádogos. Mára mindez a múlté. Kialakult az új rend: legyen érettségi, jól fizetett munkahely, ami mellett még lehet dolgozni saját számlára (értsd: feketén). Az egész teljesítményközpontú oktatási rendszer erre a szemléletre épül. Időközönként lemérjük a gyermek „teljesítményét”, és aki elérte az átmenőt, az követheti a fenti utat. Az első hideg zuhany akkor érte a diákokat, amikor szigorú lett az érettségi, amelyről ma sem akarjuk tudomásul venni, hogy az egyetem továbbtanuláshoz szükséges. Ma már nem is általános műveltség, mint inkább elméleti tudást, információmennyiséget mér. Természetesen nem mindenki teljesít jól, sőt sok szakma ennek alapján például túlságosan elnöiesedik, mert a szorgalom, a memorizálás inkább jellemző a lányokra, mint a fiúgyermekre. Akinek nem sikerül elsajátítania ezt a hatalmas tudásanyagot, az marad szakmunkás, rosszabb esetben munkanélküli, vagy

veszi a batyut és megy Nyugatra, többnyire szakképzetlen munkavállalónak. A szakképzés pedig változatlanul döcög, a román oktatás is rebesgette a duális képzést, de a háttérét kidolgozni csak a szokásos bürokráciával és merevséggel tudta, így a vállalkozókat, a mestereket nem igazán sikerült bekapcsolni. A szakiskolának nincs tekintélye, jelentkezésnél is úgy töltik be a meghirdetett helyeket, hogy elfoglalják, mert máshova nem jutottak be. A napokban a legújabb miniszter fenyegetőzött ilyenformán: aki a tudásfelmérőkön nem éri el az átmenőt, mehet szakiskolába. Képességekről, tehetségről, pályaorientációról továbbra sem esik szó. Ha meg létezik, akkor a „pálya” csakis az orvosi, ügyvédi, mérnöki stb. Változtatni kell a szemléleten. Oly módon, ahogy a csíkszentsimoni lovászképző szakoktatás mutatja, egyedülként ebben az országban. A társadalomnak be kell látnia, hogy ma már nem „paraszt” munka a gazdálkodás, nem alantas munka a kovácsmesterség, és pincér-szakács sem lehet akárki. Mert a jó mestert és a sikeres atomfizikust az köti össze, hogy magas fokon műveli szakmáját.